

В.Й. ЛОБОВ, канд. техн. наук, доц., К.В. ЛОБОВА, студентка
ДВНЗ «Криворізький національний університет»

КЕРУВАННЯ ПРОЦЕСОМ ВИПАЛЮВАННЯ КОТУНІВ НА КОНВЕЄРНІЙ МАШИНИ

Процес обпалювання залізородних котунів на конвеєрній випалювальній машині (КВМ) потребує раціональних витрат енергоресурсів. На сьогодні інтенсивно проводяться дослідження в області створення ефективних способів та засобів, що дозволять вирішити дану проблему [1], тому тема доповіді актуальна.

Основні недоліки відомих способів полягають в тому, що технологічні та технічні рішення спрямовані на збільшення виробництва котунів, але при цьому не враховується якість неспечених котунів під час виконання технологічних операцій випалу котунів у режимі реального часу з урахуванням неоднорідних властивостей та невизначеності кількості хімічних елементів, що входять до складу неспечених котунів. Тому математичні моделі, що використовуються у аналогах, є не ефективними, надзвичайно спрощеними і не володіють реальними параметрами котунів, що є вихідною сировиною, яка визначає процес термообробки та газодинамічний режим шару котунів. Крім того, в моделях не враховуються дійсні значення вологості в котунах, що особливо важливо враховувати для формування завдання на випалювання котунів.

Для усунення вказаних недоліків у доповіді представлено новітній спосіб керування процесом випалювання котунів на КВМ із урахуванням їх якості, що включає керування процесом термічної обробки та газодинамічним режимом шару котунів, у поєднанні з іншими технологічними операціями - завантаження, транспортування, сушіння, інтенсивний нагрів, високотемпературне випалювання і охолодження шару котунів, тощо і може бути використаний для виготовлення котунів із концентратів різного хімічного складу, ступеня окислення і різними добавками [2]. При переміщенні палет під час виконання технологічної операції термічної обробки котунів у режимі реального часу здійснюють вхідний експрес - контроль якості сирих котунів на місці їх входження на палети у КВМ шляхом атомно - емісійної спектроскопії, за допомогою якої визначається хімічний склад неспечених котунів, наявність і кількість в них певних мікроелементів: Са (кальцій), Fe (залізо), Na (натрій), Si (кремній), S (сірка) та деякі інші. При цьому додатково визначається наявність в них певних хімічних з'єднань FeO, СаО, SiO₂, тощо. Одночасно з атомно - емісійної спектроскопією проводять інфрачервону термографію, за допомогою якої визначають температурне поле шару та вологість котунів у зонах сушіння, інтенсивного нагріву, високотемпературного випалювання і охолодження шару котунів. Використовуючи дані складу і кількості мікроелементів і їх хімічних з'єднань в неспечених котунах та задані перед початком технологічної операції термічної обробки котунів допустимі значення хімічних мікроелементів, що повинні входити до складу котунів, в функції від їх хімічного складу, оптимально керують термічним процесом випалювання та забезпеченням газодинамічного режиму шару котунів по довжині КВМ.

Експрес - контроль якості котунів проводиться шляхом атомно-емісійної спектроскопії - це метод визначення хімічного складу речовини за спектром випромінювання його атомів під впливом джерела збудження (лазар) і при цьому виконують їх автоматизований збір та обробку. Інфрачервону термографію шару котунів в технологічних зонах конвеєрної випалювальної машини виконують за допомогою інфрачервоного аналізатора-датчика (тепловізор), отримуються значення температурного поля шару котунів та їх вологості, виконують автоматизований збір та обробку цієї інформації й порівнюють із заданими значеннями і в функції від цих значень корегують термічний процес випалювання котунів і газодинамічний режим шару котунів по довжині конвеєрної машини. Як показали результати досліджень, питомі витрати палива знижуються до 1,5% і збільшується продуктивність КВМ на 2,5 %

Список літератури

1. Vyacheslav Lobov, Karina Lobova, Mykhailo Koltiar. Investigation of temperature distribution along the height of the layer of pellets on conveyor roasting machine Metallurgical and Mining Industry, 2015, No.4, p.p 34-38.
2. Спосіб керування процесом випалювання котунів на конвеєрній машині/. Патент України № 109810. С22В 1/02 (2006.01), G01N 21/00 (12.09.2016), опубл. 12.09.2016, бюл. № 17